

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia (sediul central), (jud. G. Burdujan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fajenco, A. Mironov, L. Caraianu)

DECIZIE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

Examinând recursul declarat de către Iacoban Dumitru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „MOGO LOANS” SRL împotriva lui Iacoban Dumitru cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Iacoban Dumitru împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Cimișlia (sediul central),

c o n s t a t ă:

La 30 decembrie 2019, OCN „MOGO LOANS” SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Iacoban Dumitru cu privire la încasarea datoriei la contractul de leasing în sumă de 153 363,53 lei și a taxei de stat în sumă de 4 601 lei.

Prin hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Cimișlia (sediul central) a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „MOGO LOANS” SRL împotriva lui Iacoban Dumitru cu privire la încasarea datoriei.

A fost încasată de la Iacoban Dumitru, în beneficiul OCN „MOGO LOANS” SRL cu titlu de datorie la contractul de leasing, suma de 142 059,68 lei, cu titlu de penalitate suma de 2 232,62 lei și cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 4 328,77 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 noiembrie 2021, Iacoban Dumitru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, și casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia (sediul central) din 24 iunie 2020, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Iacoban Dumitru împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei

Cimișlia (sediul central).

La 14 ianuarie 2022 (prin poștă electronică și prin oficiul poștal), ambele înregistrate la 17 ianuarie 2022, Iacoban Dumitru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel la rejudecare.

În susținerea recursului declarat a menționat că până la data examinării în ședința publică a cererii de repunere în termenul de atac, avocatul Balmuș Ștefan nu a recepționat răspunsul Poliției de frontieră cu referire la ieșirile și intrările lui Iacoban Dumitru, or anume aflarea ultimului peste hotarele țării în timpul examinării cauzei în prima instanță a servit temei pentru a solicita repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Se reține că, încheierea Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 21 decembrie 2021, expediată în adresa participanților la proces la 28 decembrie 2021 și recepționată de către avocatul Balmuș Ștefan la 30 decembrie 2021 (f.d. 92), iar recursul a fost declarat 14 ianuarie 2022, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iacoban Dumitru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoria Cimișlia (sediul central), a fost pronunțat la 24 iunie 2020.

La fel, este cert și faptul că, Iacoban Dumitru a fost citat legal la ședințele de judecată ce au avut loc în cadrul judecării cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin avizul publicitar anexat la materialele cauzei.

Distinct de cele relatate, se apreciază critic faptul că Iacoban Dumitru nu a indicat nici în cererea de repunere în termen, nici în recurs, momentul și circumstanțele în care, în viziunea lui, a aflat despre existența cauzei civile și hotărârii defavorabile.

Totuși, Iacoban Dumitru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 15 noiembrie 2021, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deși, recurentul a solicitat repunerea în termenul de atac, la cerere nu au fost anexate probe în susținerea acestei solicitări, ba mai mult, nu au fost indicate motivele contestării cu întârzierii a hotărârii primei instanțe.

Așadar, alegațiile din cererea de recurs referitoare la faptul că, declararea la 15 noiembrie 2021 a apelului se datorează aflării lui Iacoban Dumitru peste hotarele țării ceea ce în opinia lui îl îndreptățește să solicite repunerea în termenul de atac, se apreciază critic de către Colegiu, or termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar motivele și probele în susținerea argumentelor ce țin de repunerea în termen urmau a fi puse la dispoziția instanței de apel.

La caz, se reține că în cererea de apel se conține o simplă solicitare de repunere în termenul de atac care nu a fost susținută în conformitate cu regulile probațiunii. Pe de altă parte, instanța de apel a fixat termenul de examinare a chestiunii repunerii în termenul de atac pentru 21 decembrie 2021, fapt comunicat reprezentantului ales (f.d. 86), care însă nu a întreprins nici o măsură procesuală pentru a argumenta și a proba temeinicia repunerii în termenul de atac, nu a solicitat prelungirea termenului fixat, în cazul în care considera necesar, ba mai mult nici nu s-a prezentat în ședința respectivă.

În acest sens se apreciază critic alegațiile din recurs cu privire la faptul că nu a recepționat până la 21 decembrie 2021 informația de la Poliția de frontieră, or din materialele cauzei se constată că Iacoban Dumitru a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul la 03 noiembrie 2021, la aceeași dată fiind înaintat demers la Poliția de frontieră, care a răspuns solicitării la 17 noiembrie 2021. Instanța de recurs nu poate accepta acele critici din recurs despre nerecepționarea din 17 noiembrie 2021 și până la 21 decembrie 2021 a informației vizate, în situația când nici acestea nu au fost susținute prin probe. În ipoteza în care avocatul Balmuș Ștefan într-adevăr nu primise răspuns până la examinarea chestiunii cu privire la repunerea în termenul de atac, acesta putea și trebuia să întreprindă măsuri în vederea prelungirii termenului fixat de către instanța de apel.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA

Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

În corespundere cu prevederile art. 116 alin. (4) al Codului de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

După cum a fost reiterat supra, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă, Iacoban Dumitru nu a livrat nici un argument plauzibil din care cauză a așteptat până la 15 noiembrie 2021 pentru a-și exercita dreptul de a contesta hotărârea.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale Iacoban Dumitru și avocatul ales urmau să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege, iar în cazul în care au omis termenul de atac să-și motiveze cererea de repunere în acest termen, precum și să o susțină prin probe.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, inter alia, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, inter alia, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, Golder vs. the United Kingdom, hotărâre din 21 ianuarie 1975; Z and Others vs. the United Kingdom, hotărâre din 10 mai 2001; și Kreuz vs. Poland, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de

procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții
Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Iacoban Dumitru, reprezentat de avocatul
Balmuș Ștefan.

Se menține încheierea din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat emisă
în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de OCN
„MOGO LOANS” SRL împotriva lui Iacoban Dumitru cu privire la încasarea
datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas